

Warszawa, dnia 27.08.2010 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 27.08.2010.

nr. 4519 podpis. [Podpis]

BMwpr-070-723/41258/10/MK

[Podpis]
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 30.08.2010.
nr. 6487 podpis. [Podpis]

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Odpowiadając na oświadczenie senatora Wojciecha Skurkiewicza złożone podczas 60. posiedzenia Senatu RP w dniu 22 lipca br. w sprawie budowy i lokalizacji inwestycji związanych z energetyką wiatrową, przekazane przez Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej pismem z dnia 27 lipca 2010 r., znak: BPS/DKS-043-2903/10, przekazuję poniższą informację.

Ministerstwo Środowiska ma świadomość problematyki związanej z energetyką wiatrową, której gwałtowny rozwój ma obecnie miejsce. Do organu wpływają liczne sygnały od różnych podmiotów, organów i instytucji o kłopotach dotyczących lokalizacji turbin wiatrowych. Resort rozumie konieczność pilnego wypracowania przemyślanych rozwiązań we wszystkich kwestiach problematycznych związanych z energetyką wiatrową.

Z posiadanych informacji wynika, że opracowania dotyczące budowy farm wiatrowych na swoim terenie przygotowują województwa dolnośląskie i lubelskie. W obu ww. przypadkach ich wstępne projekty zostały udostępnione do konsultacji zewnętrznych. Funkcjonuje także opracowanie „Studium możliwości rozwoju energetyki wiatrowej w województwie pomorskim”. Z wpływających do organu informacji wynika również, że kilka kolejnych województw przygotowuje się do prac nad opracowaniem tego typu opracowań.

Resort środowiska odbiera również liczne sygnały związane z protestami związanymi z problematyką siłowni wiatrowych. Dotyczą one z jednej strony skarg lokalnych społeczności na zamiar umiejscowienia blisko nich farm wiatrowych oraz, z drugiej strony, zarzutów inwestorów o blokowanie inwestycji zaliczonych do odnawialnych źródeł energii i nieosiągnięcia tym samym redukcji emisji gazów cieplarnianych przez nasz kraj.

Nie jest możliwe wskazanie wszystkich miejsc występowania największych protestów społecznych i konfliktów związanych z tworzeniem farm wiatrowych. Ze względu na generowane oddziaływanie turbin wiatrowych, konflikty powstają w przypadku lokalizacjach znajdujących się w niedalekiej odległości

od terenów zamieszkałych oraz na obszarach cennych przyrodniczo, zwłaszcza objętych formami ochrony przyrody, np. parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, obszarów Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Także na terenach licznego występowania ptaków i nietoperzy ewentualna chęć umiejscowienia farmy wiatrowej wywołać może duże niebezpieczeństwo dla środowiska, które skutkować będzie brakiem możliwości realizacji inwestycji w takim punkcie. Do znaczących protestów dochodzi również przy zamiarach lokalizacji siłowni wiatrowych na obszarach charakteryzujących się dużymi walorami krajobrazowymi, które mogą zostać zakłócone przez wysokie i eksponowane elementy farmy. Tego typu problemy obserwuje się na terenach górskich i podgórskich oraz w okolicach wybrzeża morskiego.

Ochronę i wsparcie mieszkańców sąsiadujących z obszarami zajętymi przez elektrownie wiatrowe zapewniają procedury środowiskowe. Już na etapie planistycznym, związanym z zatwierdzeniem m.in. koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, planów zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju regionalnego, konieczne jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 października 2008 *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. 2008 Nr 199 poz. 1227, ze zm.), zwanej dalej *ustawą OOS*. W jej ramach bada się wpływ ustaleń ww. dokumentów m.in. na ludzi, krajobraz, klimat czy dobra materialne. Jednocześnie zapewniony jest udział społeczeństwa, w ramach którego każdy zainteresowany ma prawo do składania uwag i wniosków, a organ administracji jest zobowiązany je rozpatrzyć przed przyjęciem dokumentu. Gwarantuje to uwzględnienie interesów i ochronę lokalnych społeczności przed negatywnym oddziaływaniem elektrowni wiatrowych.

Również na etapie związanym z realizacją poszczególnych projektów farm wiatrowych ma miejsce ochrona i wsparcie mieszkańców sąsiadujących z terenem inwestycyjnym. Zgodnie bowiem z § 2 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. *w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczególnych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko* (Dz. U. 2004 Nr 257 poz. 2573, ze zm.), zwanego dalej *Rozporządzeniem*, instalacje planowane na lądzie, wykorzystujące siłę wiatru do produkcji energii o mocy nominalnej nie mniejszej niż 100 MW lub instalacje planowane w obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej wykorzystujące siłę wiatru do produkcji energii, wymagają zawsze przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w związku z tym sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Natomiast zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 6 *Rozporządzenia*, w przypadku instalacji wykorzystujących siłę wiatru do produkcji energii o całkowitej wysokości nie niższej niż 30 m, taki obowiązek może zostać nałożony przez organ prowadzący postępowanie. W myśl art. 71 ust. 2 *ustawy OOS*, przed realizacją przedsięwzięć wymienionych w *Rozporządzeniu* konieczne jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a w określonych przypadkach również przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko.

Ocena oddziaływania na środowisko wiąże się z przeprowadzeniem postępowania administracyjnego, które w szczególności obejmuje: weryfikację raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko, uzyskanie wymaganych *ustawą OOS* opinii i uzgodnień oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu. W ramach ww. oceny, w myśl art. 62 ust. 1 *ustawy*

OOŚ, określa się, analizuje oraz ocenia bezpośredni i pośredni wpływ na środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi, dobra materialne, zabytki, wzajemne oddziaływanie między ww. elementami, możliwość oraz sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a także wymagany zakres monitorowania.

Kluczowym materiałem dowodowym w przeprowadzanej ocenie jest przygotowywany przez inwestora raport o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko. W dokumencie tym powinny znaleźć się informacje dotyczące zagrożeń dla środowiska oraz ludzi, jakie wiązać się będą z realizacją, eksploatacją/użytkowaniem i likwidacją inwestycji. Ważnym elementem raportu są prognozy propagacyjne hałasu oraz pola elektromagnetycznego generowanego przez elektrownię wiatrową. Kolejnym elementem oceny oddziaływania na środowisko, który polega na kontroli merytorycznej zawartości dokumentacji i służy weryfikacji zaproponowanych przez inwestora warunków realizacji przedsięwzięcia, są uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i organem inspekcji sanitarnej. Podczas gdy pierwszy z ww. organów uzgadnia środowiskowe uwarunkowania planowanego przedsięwzięcia, inspektor sanitarny wydaje opinię uwzględniającą wymagania higieniczne i zdrowotne, jakie powinny zostać zapewnione przy jego realizacji. W ten sposób brane pod uwagę są ww. wymagania lokalnych społeczności zamieszkujących obszary w pobliżu planowanych farm wiatrowych.

Posiadając powyższe informacje organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach powinien zawrzeć w niej m.in. takie warunki realizacji przedsięwzięcia, aby zostały spełnione normy przewidziane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. 2007 Nr 120 poz. 826) oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów* (Dz. U. 2003 Nr 192 poz. 1883). W ten sposób zapewniona będzie ochrona mieszkańców terenów sąsiadujących z elektrowniami wiatrowymi przed ponadnormatywnym oddziaływaniem związanym z hałasem i polem elektromagnetycznym.

Wydanie decyzji środowiskowej w przypadku, gdy przeprowadzana jest ocena oddziaływania na środowisko, będzie także związane z zapewnieniem możliwości udziału społeczeństwa. Organ właściwy do wydania ww. decyzji zobowiązany jest do podania do publicznej wiadomości informacji o możliwościach, sposobie i miejscu składania uwag i wniosków do raportu o oddziaływaniu na środowisko, wskazując 21-dniowy termin ich składania. Zgodnie bowiem z art. 29 oraz art. 80 *ustawy OOŚ* każdy ma prawo do składania uwag i wniosków w ramach udziału społeczeństwa w postępowaniu, a organ administracji właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest zobowiązany je rozpatrzyć przed wydaniem ostatecznej decyzji. W związku z powyższym, w ramach przeprowadzanych konsultacji ze społeczeństwem, mieszkańcy terenów sąsiadujących z projektowaną siłownią wiatrową mogą zapoznać się z zebraną w sprawie dokumentacją oraz wnieść wszelkie swoje uwagi.

Minimalizacja generowanych przez farmy wiatrowe ewentualnych uciążliwości dla lokalnych społeczności, położonych w pobliżu wnioskowanych ww. farm, oraz zabezpieczenie środowiska przed ich ewentualnym negatywnym wpływem odbywa się poprzez spełnienie przez inwestora wszelkich wymogów wskazanych w szeregu ustaw i aktach wykonawczych dotyczących tego rodzaju działalności, przy

jednoczesnym wykorzystaniu najlepszych dostępnych rozwiązań technicznych i technologicznych. Stopień uciążliwości oraz poziom i rodzaje zagrożeń wynikające z realizacji przedmiotowego zamierzenia inwestycyjnego powinny zostać zidentyfikowane w raporcie o oddziaływaniu na środowisko i zweryfikowane podczas oceny oddziaływania na środowisko. Organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, na podstawie materiału dowodowego winien w ww. decyzji zawrzeć warunki, których spełnienie zagwarantuje, iż realizacja przedsięwzięcia nie spowoduje jego znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na zdrowie ludzi. Warto też zaznaczyć, iż organ – jeśli uzna to za uzasadnione, może nałożyć na inwestora obowiązek wykonania analizy porealizacyjnej, określić jej zakres i termin przedstawienia. W analizie porealizacyjnej, o której mowa w art. 83 ust. 1 *ustawy OOS*, dokonuje się porównania ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w szczególności ustaleń dotyczących przewidywanego charakteru i zakresu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz planowanych działań zapobiegawczych, z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko i działaniami podjętymi dla jego ograniczenia. Ponadto nowo wybudowana instalacja, jaką będzie planowana farma wiatrowa, nie może zgodnie z art. 76 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. 2008 Nr 25 poz. 150 ze zm.) być oddana do użytkowania, jeśli nie spełnia określonych tym przepisem wymagań ochrony środowiska.

Wszystkie wyżej wymienione wskazania, poprzedzające wydanie pozwolenia na budowę dla tego rodzaju inwestycji, które powinno uwzględnić uwarunkowania środowiskowe, stanowią wsparcie oraz ochronę mieszkańców przed negatywnym wpływem turbin wiatrowych. Podkreślić w związku z powyższym należy szczególnie rolę regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, będących organami administracji rządowej. Nakładane przez nie warunki środowiskowe, uwzględniają także zabezpieczenie miejscowych społeczności przed niekorzystnym oddziaływaniem siłowni wiatrowych.

Jednocześnie pragnę poinformować, że Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska bierze udział w projekcie pod nazwą „Standaryzacja ocen oddziaływania na środowisko w procesach inwestycyjnych w energetyce wiatrowej”. W jego ramach zostaną przygotowane przejrzyste wytyczne w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko elektrowni wiatrowych. Wśród zagadnień zawartych w powyższym opracowaniu znajdzie się także problematyka skutków wywieranych przez elektrownie wiatrowe na zdrowie ludzi i środowiskowo przyrodnicze oraz możliwość ich minimalizacji poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań. Działania Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, zmierzające do przygotowania wytycznych dotyczących prognozowania oddziaływań na środowisko elektrowni wiatrowych mają na celu wypracowanie spójnych rozwiązań w powyższym zakresie.

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM

Z. UJ. MINISTRA
PODSEKRETA SZY STANU

Bernard Błaszczak